BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ
novohradské osvetové stredisko

rekus
REGIONÁLNY KULTÚRNY SPRAVODAJCA

ročník 36 regionálny mesačník číslo 2 február 2026

Predĺžený víkend sa v Lučenci niesol v duchu radosti, tradícií a fašiangovej veselosti

Už v piatok 13. februára zaplnil ulice mesta sprievod masiek, ktorý priniesol farby, hudbu a dobrú náladu. Oslavy pokračovali v priestoroch osvety, kde sa hodovalo, spievalo a tancovalo do večerných hodín. Nedeľné popoludnie 15. februára patrilo areálu mestskej tržnice. Ten sa premenil na miesto stretnutí, folklóru a vôní tradičných špecialít, ktoré dotvorili pravú atmosféru fašiangov.

Veselé ľudové podujatie v Lučenci začalo v 13. februára v obchodnom centre Galéria na Námestí republiky. Pre verejnosť Novohradské osvetové stredisko v Lučenci v spolupráci s OC Galéria pripravilo tridsaťminútové vystúpenia najmladších folkloristov z detského folklórneho súboru Jánošík z Fiľakova a folklórneho súboru Podpolianski vrchári.

Masky, hudba a tradície: Fašiangy roztancovali Lučenec

Fašiangová maska, oddávna symbol ochrany pred zlými duchmi a vyháňania zimy, opäť ožila v uliciach mesta. Po krátkych vystúpeniach folklórnych súborov sa vydali do sprievodu miestni obyvatelia, členovia amatérskych divadelných súborov i folkloristi z detského folklórneho súboru Jánošík, detského folklórneho súboru Radosť, folklórny súbor Hrnčiarka a Podpolianski vrchári. V pestrých kostýmoch a nápaditých maskách priniesli do centra Lučenca pravú fašiangovú atmosféru. Hudobno-spevavý sprievod odštartoval pred obchodným centrom Galéria. Odtiaľ sa účastníci za zvukov hudby, spevu a tanca presunuli pešo cez obchodný dom Stred Prior, pokračovali po Ulici T. G. Masaryka, Vajanského ulici k historickej Redute. Veselé putovanie vyvrcholilo pochodom účastníkov cez Námestie Kubínyiho na nádvorie osvety na Ulici J. Kármána. Fašiangový sprievod tak opäť potvrdil, že tradície majú v meste pevné miesto a dokážu spojiť generácie v radostnej a farebnej oslave konca zimy.

Slávnostné poklepanie základného kameňa obnovy nádvoria

Bohatý program otvoril riaditeľ Novohradského osvetového strediska Stanislav Spišiak. Vo svojom príhovore zdôraznil význam pripravovanej rekonštrukcie osvetárskeho nádvoria i dôležitosť kultúrneho priestoru ako miesta stretávania komunity. Nasledovalo slávnostné uvedenie projektu a poklepanie základného kameňa obnovy nádvoria. Na symbolickom akte sa zúčastnili krajskí poslanci banskobystrického samosprávneho kraja...

Pokračovanie na s. 3

Fotogaléria Fašiangy na osvete

Attila Agócs, Pavol Baculík, Andrea Baníková a Péter Csúsz, primátorka mesta Alexandra Pivková a riaditeľ NOS Stanislav Spišiak. Program ponúkol aj pohľad do budúcnosti i do minulosti. V malej sále si návštevníci mohli prezrieť vizualizácie pripravovanej rekonštrukcie, ako aj fotografickú výstavu mapujúcu podujatia, ktoré sa na „osvetárskom" nádvorí konali v uplynulých rokoch. Organizátori mysleli aj na rodiny s deťmi. V Dielničke tradičných remesiel pripravili tvorivé aktivity, ktoré najmenším priblížili svet ľudovej tvorby hravou formou.

múzea a galérie Michaela Škodová, ktorá zapojila do rozprávania aj deti zo súborov.

Veselej nálady sa držali aj Podpolianski vrchári, ktorí si ju priniesli priamo zo sprievodu na osvetársku tribúnu. Počas štyridsiatich minút ponúkli temperamentné tance, viachlasný spev i štipku ľudovej múdrosti v podobe porekadiel a zvykov. Zaplnené nádvorie ich odmenilo silným potleskom. *„Teší nás, že sa do nášho programu zapojili deti aj dospelí a že fašiangy opäť spojili ľudí naprieč generáciami,"* uviedla metodička pre folklór Kristína Žiliková z Novohradského osvetového strediska.

Do programu sa zapojili deti aj dospelí - fašiangy opäť spojili ľudí naprieč generáciami

Piatkové popoludnie „odštartovala" rezká muzika – o dobrú náladu sa postarala folklórna skupina Pelikán a ľudová hudba Milana Gaberu z Lučenca. Postupne sa na pódiu vystriedali sólisti i tanečníci folklórneho súboru Hrnčiarka z Hrnčiarskych Zalužian spolu s ľudovou hudbou Petra Fizoľu z Kokavy nad Rimavicou.

Potlesk patril aj domácemu detskému folklórnemu súboru Radosť, no rovnako srdečne publikum prijalo deti z folklórneho súboru Jánošík z Fiľakovo. O fašiangoch sa pritom nielen spievalo a tancovalo, ale aj rozprávalo. Krátku interaktívnu prednášku pripravila etnologička a riaditeľka Novohradského

O bodku za vydareným dňom sa postarala opäť folklórna skupina Pelikán a ľudová hudba Milana Gaberu, ktorá hostí vyprevadila domov s piesňou. Piatkovým programom sprevádzal Filip Golský z Lučenca.

Fašiangovú slávnosť na tržnici skončili pochovávaním basy

Už od skorého nedeľného rána 15. februára to v areáli lučenec-kej mestskej tržnice žilo naplno. Vzduchom sa niesla neodolateľná vôňa jaterníc, klobás, guľášu, držkového perkeltu i poctivej zabíjačkovej kapustnice. Kto mal chuť na niečo sladké, neobišiel ani tradičné lekvárové šišky - tie mizli z pultov jedna radosť. Fašiangovú náladu už po dvanásty raz podčiarkla obľúbená súťaž družstiev vo výrobe klobás „Klobásová ofenzíva". Nechýbala ani ukážka pravej zabíjačky. Skúsení mäsiari predvádzali, ako sa pripravujú tradičné špeciality, a zvedavcov bolo veru dosť. Vonkajší priestor tržnice zaplnili drevené stánky remeselníkov v rámci jarmoku „Novohrad pod šiatrom". Svoje výrobky tu ponúkali držitelia certifikátu Regionálny produkt Novohrad, od poctivých potravín až po krásne ručné práce. Každý si tu našiel niečo, čo potešilo oko aj dušu.

O bohatý kultúrny program sa postarali heligonkár Peter Mužík z Málinca, ľudová hudba Ondreja Radiča, folklórny súbor Jánošík z Fiľakova, ľudová hudba Ďatelinka, detský folklórny súbor Radosť z Lučenca aj ľudová hudba Milana Gaberu. Spev, hudba a tanec rozozvučali celú tržnicu a mnohí návštevníci sa s radosťou pridali. Na svoje si prišli aj deti. Centrum voľného času pripravilo tvorivé dielničky, zábavné hry i obľúbené maľovanie na tvár. Najmenší sa vyšantili dosýta, zatiaľ čo dospelí si vychutnávali program a dobré jedlo. Celé podujatie vyvrcholilo tradičným pochovávaním basy, symbolickou rozlúčkou s fašiangovým obdobím a napínavou tombolou, ktorá mnohým vyčarila úsmev na tvári. Nedeľným programom sprevádzal Marián Čupka zo Šumiaca.

Poďakovanie

Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a spolu s nami oživili krásne tradície nášho regiónu. Fašiangový víkend v Lučenci sa uskutočnil vďaka spolupráci viacerých inštitúcií a partnerov.

Organizátormi podujatia boli Novohradské osvetové stredisko Lučenec, mesto Lučenec, Mestská tržnica, s.r.o., rozpočtová organizácia LUKUS, Centrum voľného času Lučenec a obchodné centrum Galéria Lučenec.

Podujatie sa konalo s **finančnou a organizačnou podporou**: Banskobystrického samosprávneho kraja, OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie, Ministerstva cestovného ruchu a športu SR, spoločnosti EATeliér, Mecom Group, s.r.o., Mäsovýroba Zlatka Holiša a Novohradskej knižnice Lučenec.

Poďakovanie za mediálnu podporu patrí dvojtýždenníku Mestské noviny Lučenec, kultúrnemu spravodajcovi REKUS, tlačovej agentúre TASR, Rádiu Regina Stred a regionálnej televízii TV LocAll.

Fašiangové tradície

Fašiangy sa začínajú deň po Troch kráľoch a končia sa Popolcovou alebo tzv. škaredou stredou. Ich dĺžka sa riadi podľa toho, na aký dátum v danom roku vychádzajú sviatky Veľkej noci. Obdobie fašiangov sa spájalo s rôznymi obchôdzkami v maskách, ktoré slúžili na privolanie jari, hlavne magickými spôsobmi. Dnes to berieme ako zábavu, ale v minulosti mali masky dôležitý rituálny význam. Fašiangové boli najmä zvieracie a vyzerali strašidelne. Čím bola maska strašidelnejšia, tým mala väčšiu moc a ľudia verili, že démoni a zlí duchovia sa vyplašia a nebudú ich obťažovať. Slovo fašiang pochádza z nemeckého slova vastschane, ktoré vo voľnom preklade znamená posledný nápoj. Symbolizovalo, že po ňom nastáva 40-dňový pôst pred Veľkou nocou. V minulosti sa zakáľalo na fašiangy skoro v každej rodine, nielen tam, kde chystali svadbu. Slovenské zakáľačky boli povestné, navzájom si vypomáhala nielen rodina, ale i susedia. Na stole nechýbali šišky, fánky, pampúšiky, ktoré patrili medzi výdatnejšie pochúťky. Podľa dĺžky fašiangového obdobia sa hovorilo o dlhých a krátkych fašiangoch. Žartovne sa hovorilo, že keď je krátky fašiang, vydajú sa aj škaredé dievčatá. V januári a vo februári sa preto konalo najviac svadieb. Fašiangové obchôdzky, zábavy a veselice sa končili v utorok polnočným pochovávaním basy pred Popolcovou stredou.

Text: Ján Šnúrik

Foto: Filip Bračok, Stano Spišiak st.

Symbolický začiatok rekonštrukcie nádvoria je tu! Základný kameň je poklepaný

Keď história nadobúda novú podobu…

Vďaka podpore Banskobystrického samosprávneho kraja a iniciatíve Novohradského osvetového strediska v Lučenci ožíva v samotnom srdci Lučenca jedinečný priestor s neopakovateľnou atmosférou. Zrekonštruované nádvorie v centre Novohradu sa čoskoro stane novou kultúrnou dominantou regiónu – miestom, kde sa história prirodzene prepája so súčasnosťou. Výnimočná poloha a silný genius loci (alebo duch miesta je vyjadrením jedinečnosti atmosféry a kúzla určitého miesta či lokality) predurčujú tento priestor na konanie komorných koncertov, literárnych večerov, výstav či komunitných stretnutí. Zároveň ponúkne aj pokojné útočisko pre tých, ktorí si chcú vychutnať chvíľu ticha s knihou v ruke, ďaleko od ruchu každodennosti.

Prostredníctvom vizualizácií približujeme budúcu podobu nádvoria, harmonické spojenie historickej elegancie s modernými a funkčnými prvkami. Obnovený priestor prinesie nové možnosti využitia nielen pre Novohradské osvetové stredisko, ale aj pre Novohradskú knižnicu. Rozšírené kultúrne aktivity a podujatia tak obohatia spoločenský život obyvateľov Lučenca i celého regiónu Novohrad. Nádvorie tak nebude len architektonickou obnovou. Stane sa živým priestorom stretnutí, inšpirácie a kultúrneho dialógu, miestom, kde história dostáva novú podobu.

Text: Stanislav Spišiak ml., vizualizácia: Triarch, s.r.o. Lučenec

Novohradské osvetové stredisko - kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja v rámci systematického monitorovania umeleckých kolektívov a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti záujmovej umeleckej činnosti v regiónoch Novohrad a Malohont prináša cyklus s názvom **Predstavujeme speváčky a ľudové hudby.**
V druhom tohtoročnom vydaní tohto cyklu vám predstavujeme mladú 19-ročnú speváčku, tanečníčku **Hanku Kubaliakovú** z Váľkova (okres Poltár) a **ľudovú hudbu Šuplikanti**.

„Hráme od srdca, pre radosť a pre každého, kto miluje folklór“

Odkiaľ pochádzaš, koľko máš rokov a kde ťa dnes môžeme vidieť vystupovať?
Volám sa **Hanka Kubaliaková**, pochádzam z Váľkova a mám 19 rokov. Študujem na Gymnáziu Boženy Slančíkovej Timravy v Lučenci a folklór je už dlhé roky neoddeliteľnou súčasťou môjho života. Momentálne pôsobím vo folklórnom súbore Poltarica, kde vystupujem ako sólistka v sprievode ľudovej hudby Petra Fizoľu z Kokavy.

Ako sa začal tvoj príbeh s folklórom?
Začal sa veľmi skoro, mala som päť rokov, keď som nastúpila do detského folklórneho súboru Kukučky. Postupne som v ňom vyrástla a od dvanástich rokov som sa stala súčasťou dospelého súboru, kde dnes pôsobím ako speváčka aj tanečníčka. K folklóru ma odmalička viedla mama, ktorá je dodnes aktívnou členkou a jednou z vedúcich FS Poltarica. Popri súbore som navštevovala aj základnú umeleckú školu šesť rokov v Poltári a neskôr dva roky v Lučenci. Najväčšou motiváciou je pre mňa kolektív ľudí, ktorí mi za trinásť rokov doslova prirástli k srdcu.

Na ktoré úspechy si najviac hrdá?
Veľkým míľnikom bolo pre mňa prijatie na Konzervatórium v Bratislave na spevácky odbor, ako aj prijatie do speváckej skupiny Lúčnica. Tieto skúsenosti som získala v školskom roku 2022/2023. Časom som však pochopila, že týmto smerom sa nechcem v živote uberať, a rozhodla som sa pre zmenu. Dnes pôsobím najmä ako sólistka v súbore a príležitostne vystupujem aj v sprievode Petra Mužíka z Málinca na rôznych podujatiach v Novohrade. Veľkou radosťou pre mňa bolo aj účinkovanie na CD *Korene Novohradu*. Súťaže beriem skôr okrajovo. Folklór je pre mňa predovšetkým radosť, nie súperenie.

Kde sa vidíš o pár rokov?
Určite stále vo folklóre. Verím, že sa budem ďalej zlepšovať a že ma táto cesta bude napĺňať rovnako ako dnes. Mojím snom je zostať folklóru verná celý život a možno si časom vyskúšať pôsobenie aj v inom súbore.

Čo by si odkázala mladým ľuďom a čitateľom nášho kultúrneho spravodajcu?
Nebojte sa folklór objavovať či už z hľadiska diváka, alebo ako jeho aktívna súčasť. Nikdy nie je neskoro začať. Folklór ponúka jedinečné zážitky, priateľstvá a spomienky na celý život a je dôležité, aby sme ho uchovávali aj pre ďalšie generácie.

Kde ťa môžeme najbližšie stretnúť?
Najbližšie ma budete môcť vidieť vystupovať počas letných mesiacov na rôznych podujatiach v rámci regiónu Novohrad.

Text: Kristína Žilíková
Foto: archív Hanky Kubaliakovej

Mladá, energická a pritom pevne ukotvená v tradícii. Tak pôsobí ľudová hudba Šuplikanti. O jej vzniku, úspechoch i víziách do budúcnosti sme sa rozprávali s primášom **Richardom Filčíkom.**

Ako vznikli Šuplikanti? Bola za tým vízia alebo náhoda?
Vznik našej ľudovej hudby bol v podstate šťastnou náhodou. Prirodzene sme sa stretli ako muzikanti, postupne sme zistili, že si hudobne rozumieme a máme podobné cítenie pre folklór. Z pôvodných stretnutí a spoločného muzicírovania sa časom stalo pevné hudobné spojenie. Nebolo to teda rozhodnutie „od stola“, ale proces, ktorý rástol spolu s nami.

Odkiaľ pochádza názov Šuplikanti?
Chceli sme názov, ktorý bude originálny, zapamätateľný, ktorý sme ešte nikde inde nepočuli. Hľadali sme niečo, čo nás odlíši od ostatných ľudových hudieb a zároveň vystihne náš charakter aj energiu. Po viacerých debatách sme sa zhodli na názve Šuplikanti – a dnes už si pod iným menom ani nevieme predstaviť, že by sme vystupovali.

Kto tvorí jadro kapely?
Základ našej ľudovej hudby tvoria štyria členovia:
- Richard Filčík – primáš (prvé husle)
- Benjamin Bendik – druhé husle
- Radko Červenák – akordeón
- Andrej Augustín – kontrabas

Súčasťou nášho zvuku sú aj cimbalisti, ktorí sa síce striedajú, no vnímame ich ako plnohodnotnú a prirodzenú súčasť nášho hudobného prejavu. Cimbal dodáva hudbe farbu, ktorú máme veľmi radi.

Comu sa venujete mimo kapely a ako ste sa dostali k hudbe?
Niektorí z nás študujú, iní pracujú, niektorí kombinujú obe tieto oblasti. Ja osobne pôsobím aj ako pedagóg. K hudbe sme sa dostali už v detstve. Mnohí z nás začínali na základných umeleckých školách a pokračovali na konzervatóriách či ďalších umeleckých inštitúciách. Veľkú rolu zohrali naši pedagógovia, ktorí boli pre nás nielen učiteľmi, ale aj mentormi. Práve oni v nás prebudili hlbší vzťah k ľudovej hudbe a motivovali nás hľadať vlastný hudobný prejav.

Aké úspechy považujete za najvýznamnejšie?
Za najväčší úspech považujeme možnosť pravidelne vystupovať na významných folklórnych podujatiach. Už niekoľko rokov sme súčasťou jedného z najväčších folklórnych festivalov na Slovensku – Hontianska paráda v Hrušove, kde sa každoročne predstavujeme publiku. Významnou skúsenosťou pre nás bola aj účasť na súťaži Slávik Slovenska. Sprevádzali sme speváčku, ktorá zvíťazila vo svojej kategórii a zároveň bola nominovaná na laureátsku cenu v Bratislave. Tento úspech vnímame ako potvrdenie našej zohratosti a kvality spolupráce. Okrem toho účinkujeme na folklórnych festivaloch, kultúrnych podujatiach a spoločenských akciách. *Pokračovanie na s.6*

Čo by ste odkázali čitateľom kultúrneho spravodajcu REKUS a mladším generáciám?

Ľudová hudba je srdcom našej kultúry. Nesie v sebe príbehy našich predkov, ich radosť, smútok aj múdrosť. Nie je to niečo zaprášené či uzavreté v minulosti – práve naopak. Je živá, dýcha spolu s nami a má čo povedať aj dnešnému človeku. Mladým ľuďom by sme odkázali: skúste ju počúvať bez predsudkov. Spievajte, hrajte, objavujte jej krásu a odovzdávajte ju ďalej. V každom tóne sa ukrýva kúsok našej identity – a tú sa oplatí nielen poznať, ale aj chrániť. Ak sa nám podarí zachovať radosť z muzicírovania a úctu k tradícii, ľudová hudba bude mať svoje miesto aj v budúcnosti.

Text: Kristína Žilíková
Foto: archív Richarda Filčíka

55 rokov folklórneho súboru Kokavan „Od zrnka po chlieb, od kolísky po...“

Dátum 12. august 1970 je v histórii našej obce zaznamenaný ako deň vzniku FS Kokavan. Pri tejto príležitosti sa konajú výročné programy, ktoré sa vyznačujú aj stretnutím bývalých členov súboru, účasťou vzácnych hostí, ktorí sú prepojení s kokavským folklórom.

Tesne pred koncom roka sa konalo stretnutie pri príležitosti 55. výročia vzniku. Naposledy sa konalo v r. 2015, nakoľko rok 2020 bol vynechaný kvôli pandémii. 8. novembra 2025 sa v popoludňajších hodinách konal slávnostný obrad v sobášnej sieni obecného úradu, kde starosta obce Ing. Ján Chromek prijal zakladateľov súboru, bývalých vedúcich, osvetových pracovníkov a odovzdal im ďakovné listy a milé darčeky na pamiatku.

Hlavnou časťou osláv bol celovečerný program. V ňom sa predstavili predovšetkým súčasní členovia, ale vystúpili aj tí bývalí, seniori FS Kokavan, sólisti, fujaristi, heligonkári či hostia, ktorí v nemalej miere spolupracujú so súborom. Počas celého večera sprevádzala tanečníkov a sólistov ĽH Ondreja Radiča pod vedením primášky Anetky Krištofovej. Program vyobrazil prostredníctvom štyroch ročných období zároveň životné obdobia človeka. Bol emotívnym prierezom životnej cesty človeka, ktorý žije v súlade s prírodou.

V závere programu sme si prezentáciou na plátne pripomenuli tých, ktorí zanechali v našom folklórnom živote výraznú stopu. Po skončení sa bývalí i súčasní členovia FS Kokavan stretli spoločne s hosťami v priestoroch základnej školy, kde sa vzájomne nielen zabavili, ale hlavne porozprávali o časoch, kedy sa súbor zrodil, akými cestami si prešiel až po jeho činnosť v súčasnosti.

V mene všetkých členov FS Kokavan by som sa rada poďakovala starostovi obec Kokava nad Rimavicou, Ing. Jánovi Chromekovi, predovšetkým za finančnú podporu, prostredníctvom ktorej sa mohlo podujatie uskutočniť, poslancom Obecného zastupiteľstva OÚ v Kokave nad Rimavicou za umožnenie fungovania FS Kokavan. Ďalej ďakujeme sponzorom, ktorí prispeli k uskutočneniu banketu po programe a za darčekové predmety (M. Krištof, P. Katreniak, O. Nosáľ, A. Boľfová, Ľ. Žilková, Hostinec u Táni – J. Stieranka, Čalúnnictvo a rámovanie HANO Rimavská Sobota – p. Hano). Poďakovanie patrí kultúrnemu referentovi Miroslavovi Vrábľovi, manželom Evke a Richardovi Švingálovcom, zvukárovi Petrovi Kalmárovi, fotografom, ktorí zdokumentovali celý priebeh slávnostného dňa, ako aj všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave tohto výnimočného dňa.

Folklór v našej obci má silné korene. Dôkazom toho sú mladí ľudia, ktorým účinkovanie v ňom prináša radosť, ale aj tí, ktorí nás prídu podporiť pri vystúpeniach. Ďakujeme za plnú sálu, potlesk a aj slzy z dojatia

Text: Blanka Harasimová, organizačná vedúca FS Kokavan
Foto: Peter Vranský, Ján Severíni

Fotografia v dialógu: KONFRONTÁCIE... a ako ďalej

V sobotu 7. februára sa v malej sále Novohradského osvetového strediska v Lučenci uskutočnilo pracovné stretnutie okresného štúdia amatérskej fotografie (AMFO) pri NOS Lučenec s názvom *Fotografia v dialógu: KONFRONTÁCIE… a ako ďalej*. Na podujatí sa zúčastnili nielen členovia štúdia, ale aj ďalší záujemcovia o fotografickú tvorbu, vrátane priaznivcov mobilnej fotografie a milovníkov vizuálneho umenia.

„Cieľom stretnutia bola odborná konfrontácia fotografických prác, výmena skúseností a diskusia o ďalšom smerovaní amatérskej fotografickej tvorby v regióne. Účastníci mali možnosť prezentovať vlastnú tvorbu a získať spätnú väzbu v otvorenom a podnetnom prostredí,“ prezradila za organizátorov odborná pracovníčka pre amatérsku fotografiu Renáta Ádamová z Novohradského osvetového strediska v Lučenci.

Lektorkou podujatia bola Mgr. art. Dominika Jackuliaková z Bratislavy, ktorá svojimi odbornými postrehmi prispela k hodnoteniu predložených fotografií a k odbornej diskusii o aktuálnych prístupoch a možnostiach fotografickej tvorby.

„Dnešné stretnutie bolo pre mňa silným a inšpiratívnym zážitkom. Prinieslo otvorené konfrontácie s ostatnými fotografmi, úprimnú a cennú spätnú väzbu k vlastnej tvorbe a nové pohľady na kompozíciu fotografií, výber snímok do sérií aj na celkový autorský prístup. Každý z nás mal možnosť individuálne konzultovať svoje fotografie, čo výrazne obohatilo celý priebeh stretnutia. Lektorka zároveň poukázala na práce s potenciálom pre súťaž AMFO 2026. Tieto konfrontácie boli pre mňa nielen obohacujúce, ale aj hlboko motivujúce a dodali mi chuť a energiu do ďalšej tvorby,“ povedala Silvia Bombala.

Každý účastník mal možnosť priniesť si na USB kľúči maximálne 15 fotografií zo svojej tvorby. Po skončení stretnutia lektorka odporučila z predložených prác fotografie určené na blížiacu sa regionálnu výstavu AMFO, ktorá sa uskutoční od 13. do 31. marca 2026 v Novohradskom múzeu a galérii v Lučenci.

„Mal som pripravené vlastné fotografie z fotoaparátu na USB kľúči. Hodnotenie je len odporúčaním lektora. Záleží na autorovi, čo si z neho zoberie,“ dodal Marcel Mižúr.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia a Banskobystrický samosprávny kraj.

Text: Ján Šnúrik
Foto: Filip Bračok

Ocenili 140 skromných ľudí, ktorí robia veľké činy - darovali krv

Vieme o nich, hoci často zostávajú v úzadí. Žijú medzi nami a niekoľkokrát do roka smerujú ich kroky do nemocnice, aby pomohli zachraňovať ľudské životy. Nezištne darujú to najvzácnejšie - krv. Nežiadajú odmenu ani potlesk, nerátajú s verejným uznaním. Sú to skromní ľudia, ktorí robia veľké činy.

Práve im patrilo slávnostné oceňovanie pravidelných darcov krvi, ktoré sa uskutočnilo 21. januára 2026 v priestoroch lučeneckej radnice a zorganizoval ho Slovenský Červený kríž, územný spolok Lučenec. Do rúk darcov putovali známe ocenenia - plakety prof. MUDr. Jana Janského (diamantových 6, zlatých 15, strieborných 49, bronzových 67) a 3 medaily prof. MUDr. Jána Kňazovického ako výraz vďaky tým, ktorí opakovane a bez nároku na odmenu darovali krv.

Kolektív pracovníkov Novohradského osvetového strediska v Lučenci s radosťou a hrdosťou konštatuje, že medzi ocenenými darcami krvi bola aj naša kolegyňa **Ing. Milana Hroncová**, ktorá získala **striebornú Janského plaketu za 21 bezpríspevkových odberov krvi**.

„Darovanie krvi pre mňa znamená vykonanie dobrého skutku, možnosť pomôcť niekomu, kto to potrebuje,“ povedala ocenená darkyňa. Ako sama priznáva, pocit z vedomia, že jej krv zachránila život, je neopísateľný. *„Keď mi príde SMS z Národnej transfúznej služby v SR s textom Vaša krv dnes zachránila ľudský život!, viem, že to má zmysel. Pre také chvíle sa oplatí podstúpiť aj malé pichnutie, ktoré vlastne ani nebolí.“* Na svoj prvý odber si dodnes veľmi dobre pamätá. K rozhodnutiu prvýkrát darovať krv v roku 2003 ju priviedol manžel, zlatý darca krvi, i bývalí kolegovia. *„Keď je človek v kolektíve, kde sa o darovaní krvi hovorí často, najmä o tom dobrom pocite z pomoci iným, dokáže to motivovať. Dnes sú darcami aj obe naše deti,“* dodáva. A má aj svoj cieľ. Ak jej to zdravotný stav dovolí, rada by dosiahla **30 odberov**, čo je pre ženy **zlatá Janského plaketa**, prípadne darovať krv až do veku 60 rokov, teda do hranice, ktorú umožňujú predpisy.

Význam darcovstva krvi zdôraznil aj predseda Slovenského Červeného kríža, územný spolok Lučenec, **MUDr. Jozef Murgaš**: *„Ľudia by mali prichádzať darovať krv aj preto, aby dokázali, že ľudskosť ešte existuje. Keďže tu nebudeme večne, je to už na mladých, ktorí nás nahradia. Darcovstvo krvi je predovšetkým o ľudskosti, nedostanete zaň nič a často sa vám zaň nikto ani nepoďakuje.“*

Patrí vám veľké ďakujeme

Naša úprimná vďaka patrí všetkým darcom krvi. Vaším rozhodnutím ste pomohli chorým pacientom, predčasne narodeným deťom i ľuďom, ktorí sa zo dňa na deň ocitli v ohrození života po úrazoch či nehodách. Vaša krv mení osudy. A to je čin hodný obdivu.

Text: Ján Šnúrik
Foto: Mgr. Filip Bračok

O postup do krajského kola súťažilo v prednese slovenských povestí 18 recitátorov

V priestoroch Domu Matice slovenskej v Lučenci sa v utorok 10. februára 2026 niesol duch slova, tradície a mladej recitátorskej vášne. Konal sa tu 31. ročník okresného kola celoslovenskej postupovej súťaže v prednese slovenských povestí Šaliansky Maťko J. C. Hronského. Poslaním súťaže je citlivo a systematicky rozvíjať vzťah mladej generácie k umeleckému slovu.

Zo školských kôl postúpilo do okresného kola osemnásť recitátoriek a recitátorov (žiakov 2. až 7. ročníka základných škôl a prímy až sekundy osemročných gymnázií). V troch vekových kategóriách predniesli slovenské povesti s ambíciou vybojovať si postup do krajského kola vo Zvolene. Aj tento ročník potvrdil, že rozprávačská tradícia má medzi najmladšou generáciou svoje pevné miesto a znie presvedčivým, autentickým hlasom. Odborná porota pracovala v zložení Milada Bolyošová, Ľudmila Lacová a Renáta Libiaková Peržeľová. Po pozornom vypočutí všetkých súťažiacich rozhodla nasledovne:

I. kategória: **1. Adam Priatka,** ZŠ Vajanského, Lučenec – postup na krajské kolo, 2. Anna Kyzúrová, ZŠ Ladislava Novomeského, Lučenec, 3. Nicole Mužíková, Cirkevná základná škola sv. Jána Bosca, Lučenec a Kristína Juríková, ZŠ Vajanského, Lučenec

II. kategória: **1. Hana Balážová**, Cirkevná základná škola sv. Jána Bosca, Lučenec - postup na krajské kolo, 2. Olívia Dolinková, ZŠ Vajanského, Lučenec, 3. Nina Komorová, ZŠ Haličská cesta č. 7, Lučenec

III. kategória: **1. Katarína Berkyová**, ZŠ Ladislava Novomeského, Lučenec - postup na krajské kolo, 2. Zina Hvorecká, Gymnázium Boženy Slančíkovej Timravy, Lučenec, 3. Patrícia Paučová, ZŠ Lovinobaňa

Víťazky a víťaz jednotlivých kategórií budú reprezentovať okres Lučenec v krajskom kole vo Zvolene.

Organizáciu 31. ročníka okresného kola pre okres Lučenec zabezpečili Dom Matice slovenskej v Lučenci a Miestny odbor Matice slovenskej v Lučenci, ktoré sa pričinili o dôstojný priebeh podujatia a vytvorenie priaznivého prostredia pre mladé talenty.

Text a foto: Ján Šnúrik

Deti si s hrdosťou odniesli domov krásne srdiečka

V utorok 11. februára 2026 našu Dielničku šikovných rúk navštívili deti zo ZŠ Haličská cesta č. 7, Lučenec. Tvorivé dielne pri Novohradskom osvetovom stredisku v Lučenci boli tentoraz zamerané na drotárstvo, tradičné slovenské remeslo s bohatou históriou. Deti si vypočuli zaujímavé rozprávanie o tom, ako drotárstvo vzniklo, kde má svoje korene a akým spôsobom sa zachovalo až do dnešných dní. Dozvedeli sa tiež, ako sa toto remeslo využíva v súčasnosti a aké výrobky z drôtu dnes vznikajú. Najväčšiu radosť však mali z praktickej časti. Každý si mohol vyskúšať prácu s drôtom, precvičiť si trpezlivosť, jemnú motoriku aj tvorivosť. Výsledkom boli krásne srdiečka, ktoré si deti s hrdosťou odniesli domov ako spomienku na príjemne strávené dopoludnie. Ďakujeme za milú návštevu a tešíme sa na ďalšie spoločné tvorenie v **Dielničke - NOS, Lučenec**.

Text: Filip Bračok

Foto: Katarína Sokolová

Keď vlna rozprávа príbehy:

Tvorivé dielničky mokrého plstenia v Lučenci

Tradičné ľudové remeslo v modernom školskom prostredí. Žiaci Súkromnej základnej školy v Lučenci-Opatovej sa v rámci tvorivých dielničiek zoznámili s technikou mokrého plstenia pod vedením Kataríny Sokolovej z Novohradského osvetového strediska. Stretnutie prinieslo nielen nové zručnosti, ale aj radosť z tvorby a dotyk s kultúrnym dedičstvom regiónu.

Po úspešnom prvom tohtoročnom stretnutí Kataríny Sokolovej z Dielničky Novohradského osvetového strediska v dome seniorov Lučenecké kúpele dňa 13. januára, pokračovali tvorivé aktivity aj medzi najmladšími. V utorok 20. januára zavítala lektorka do Súkromnej základnej školy na Gemerskej ceste č. 1 v Lučenci-Opatovej. Počas stretnutia v školskom klube detí mali žiaci možnosť zoznámiť sa s netradičnou technikou **mokrého plstenia**. V úvode dielničiek ich lektorka Katka pútavo oboznámila s pôvodom tohto tradičného ľudového remesla, jeho históriou a významom. Nechýbali ani zaujímavosti o samotnom materiáli - ovčej vlne, a o jeho rozmanitom využití v minulosti i súčasnosti. Následne sa deti s veľkým nadšením pustili do tvorby. Šikovné ruky si techniku rýchlo osvojili a pod ich prstami začali vznikať originálne a nápadité výrobky. Tvorivá atmosféra, radosť z vlastnej práce a spontánna detská kreativita sa niesli celým podujatím.

„Ďakujeme všetkým malým tvorcom za ich nadšenie a takisto aj Novohradskému osvetovému stredisku v Lučenci, že zavítali do našej školy a predstavili našim žiakom túto netradičnú techniku,“ uviedla Súkromná základná škola v Opatovej na svojej webovej stránke.

Text: Ján Šnúrik

Foto: Katarína Sokolová

TIRÁŽ: **REKUS** – regionálny kultúrny mesačník. **Vydáva:** Novohradské osvetové stredisko (NOS), Ulica J. Kármana 2, 984 01 Lučenec, **IČO** 0045020 094. Registrovaný na Ministerstve kultúry SR. **Evidenčné číslo** EV 3991/10. **ISSN** 1338-9939. Telefón: 047/45 12 703, e-mail: rekus@noslc.sk. **Redaktor:** Ján Šnúrik a kolektív NOS. **Grafická úprava:** Renáta Ádamová. **Zodpovedný:** Mgr. Stanislav Spišiak, riaditeľ Novohradského osvetového strediska Lučenec, **email:** noslc@noslc.sk. **Tlač:** Novohradské osvetové stredisko Lučenec, www.noslc.sk,
FB: https://www.facebook.com/novohradskaosveta NEPREDAJNÉ
Autorské práva vyhradené. Ďalšie šírenie, rozmnožovanie textov, fotografií a grafiky je možné len s písomným súhlasom vydavateľa.
Uzávierka materiálov do nasledujúceho čísla je v utorok do 12:00 v týždni vydania regionálneho kultúrneho mesačníka. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Anonymné príspevky nezverejňujeme. Počas podujatí budú zhotovované foto/video dokumentácie pre propagačné účely: REKUS, web, sociálne siete (facebook, instagram). NEPREŠLO JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

Renáta Libiaková Peržeľová: „Múdrosť našich predkov je dobrým kompasom do života“

Kultúrno-osvetová pracovníčka, smútočná rečníčka **Renáta Libiaková Peržeľová** sa narodila 13. 2. 1976 v Lučenci. Vyrastala v Poltári, kde v r. 1982-90 vychodila základnú školu. V r. 1990-93 navštevovala SOU služieb v Rimavskej Sobote so zameraním na odbor servírka. Nadväzne sa v r. 1993 prihlásila na 2-ročné nadstavbové štúdium hotelových služieb do Súkromnej spojenej školy Slanická Osada v Námestove. Popri zamestnaní v r. 1999-2002 získala špecializáciu majster odborného výcviku na Fakulte prírodných vied UMB v Banskej Bystrici.

V období rokov 1994-96 pracovala ako servírka v rôznych reštauračných zariadeniach – Hotel Tajov v Tajove, Hotel Poľana Zvolen, Espreso Kokava nad Rimavicou, vináreň Sudy v Lučenci, Modrá lagúna v Lučenci, firma Martonelli Lučenec. Od r. 1996 pracuje na Mestskom úrade v Lučenci – oddelenie školstva, sociálnych vecí, kultúry a športu na pozícii odborný referent pre kultúru a zároveň ako tajomníčka Zboru pre občianske záležitosti (ZPOZ) pri Mestskom zastupiteľstve v Lučenci.

Renka, keď človek začína písať svoj životný príbeh, jednoznačne je odkázaný na pomoc iných ...

Učíme sa každý deň a každý, koho stretneme, nám môže byť príkladom, akým sa stať, alebo naopak, nastaví nám zrkadlo a my si povieme, takto nechcem žiť. Ak by som mala všetkých úžasných ľudí vo svojom živote menovať, bolo by to pár stránok. A predsa, sú takí, ktorí ma posúvajú a veľa pre mňa znamenajú, najbližšie im poviem, akí sú pre mňa dôležití. No sú aj ľudia, ktorým už nepoďakujem a veľa mi odovzdali. Boli to majstri slova, ovládajúci diplomaciu, silné osobnosti s nezameniteľnou charizmou. Jednou z nich bola moja triedna učiteľka, slovenčinárka, ktorá ma priviedla k prednesu básní na Základnej škole v Poltári Mgr. Mária Talánová. Profesijne i ľudsky ma formoval a navždy ostane mojím vzorom Pavol Filčík, dlhoročný člen lučeneckého ZPOZ-u, ktorý bol geniálnym smútočným rečníkom a nesmierne empatickým človekom. Z jeho rád čerpám vo svojom živote dodnes. Z vďaky k nemu som sa stala smútočnou rečníčkou aj ja.

V roku 1996 si nastúpila pracovať na Mestský úrad v Lučenci ...

Mala som šťastie na ľudí, na spolupracovníkov a šéfov. Mám za to, že každá práca, ktorú robíme, by mala byť urobená profesionálne, najlepšie ako sa dá s ohľadom na tých, ktorým je výsledok určený. Mám rada priamosť, ústretovosť, čestnosť, zanietenosť pre vec a chápem dôležitosť lojality k zamestnaniu, kolegom, nadriadeným. Keď som nastúpila pracovať na Mestský úrad v Lučenci, primátorom bol MUDr. Jozef Murgaš, ďalšie dve volebné obdobia šéfoval primátor Ing. Milan Marko a teraz je už šestnástym rokom primátorkou PhDr. Alexandra Pivková. Vážim si každého šéfa, s ktorým som kedy spolupracovala, spolupracujem, každý jeden ma nejako ovplyvnil, niečo naučil. Ľudia vzdelaní, ktorí prácu pre mesto, pre ľudí zasvätili službe s cieľom hľadať riešenia pre spokojnosť celej komunity, to nemajú jednoduché. Každému nemožno vyhovieť, ani pri najlepšej vôli. Spoločnosť je nastavená neraz negativisticky, plná zášti a závisti. Keď by sa tí najväčší kritici pozreli na prácu samosprávy objektívne, verím, že uznajú fakt, že sa toho za roky zmenilo veľa k lepšiemu. Máme hojnosť v mnohých ohľadoch, žijeme v mieri a to je nádherné. Buďme vnímaví, všímaví a vďační. Konajme tak, aby sme pred nikým nemuseli sklopiť zrak. Potom budú dobré vzťahy v rodine, na pracoviskách i v krajine.

Ešte ako stredoškoláčka si sa stala členkou ZPOZ-u pri MsÚ v Lučenci ...

Už 30 rokov sa ako tajomníčka ZPOZ-u na MsÚ Lučenec podieľam s tímom spolupracovníkov na priebehu občianskych obradov a slávností v obradnej sieni: uvítanie detí do života, uzavretie manželstiev, životné jubileá, jubilejné sobáše a pod. Sú to jedinečné stretnutia ľudí. Aktivity ZPOZ zachytávajú kaleidoskop udalostí, životné príbehy, momenty v živote človeka od narodenia až po poslednú rozlúčku, kedy si navzájom vyjadrujeme pozornosť, úctu i súcit. Len spoločným úsilím môžeme tvoriť pre uspokojenie vlastné a prospech celej komunity. Keď si načúvame, máme si čo povedať, keď si pomáhame, odpúšťame, ľahšie je zvládať aj životné skúšky. Všetko je o komunikácii, o porozumení, harmónii, neraz o kompromisoch a ľudskosti. Od r. 2017 do konca r. 2025, kedy som začala pôsobiť ako smútočná rečníčka, rozlúčila som sa s 565 občanmi v Lučenci. Príprava občianskych pohrebov je náročná, je potrebné citlivo voliť myšlienky, verše s ohľadom na životopis a rozlúčku zosnulého. Dôstojne odprevadiť človeka si vyžaduje plné sústredenie, aby tí, ktorí stratili niekoho blízkeho, cítili prejav účasti vo chvíli smútku.

V rámci svojej pozície úzko spolupracuješ s viacerými kultúrno-spoločenskými inštitúciami v našom meste ...

Áno, spolupracujem so školami, neziskovými organizáciami, občianskymi združeniami, zástupcami kresťanských cirkví a spoločne sa podieľame na príprave mnohých podujatí. Občas o nich napíšem aj do Mestských novín. Podieľam sa na organizovaní tradičných podujatí, spomeniem celoslovenskú súťaž v prednese pôvodnej slovenskej prózy Timravina studnička, výtvarnú súťaž s medzinárodnou účasťou Szabóov grafický Lučenec, ekumenické vianočné stretnutie Svieť, svetlo svieť ... Zúčastnila som sa na niekoľkých pracovných cestách v zahraničí, kde som mohla sledovať život ľudí aj ich kultúru s poznaním, že všade je krásne. Všade je dobre, v Lučenci však najlepšie. Som lokálpatriotka, mám rada úspešných ľudí, ktorí tu žijú a k Lučencu sa hrdo hlásia.

Mohli by sme sa teraz dotknúť tvojich záľub?

Medzi moje záľuby patrí čítanie, prednášanie poézie, práca, ktorú robím, stretnutia s priateľmi pri dobrej káve a prechádzky so psíkom. Ako dozrievam, cítim potrebu trochu sa stíšiť, viac premýšľam nad vecami medzi nebom a zemou. V tom mi pomáha viera v Boha, každú nedeľu chodíme s rodinou do kostola Krista Kráľa na Rúbanisku v Lučenci, aby sme sa poďakovali a pripravili na nový týždeň. S pokorou načúvam múdrosti kňazov, biblickým príbehom, ktoré sú dodnes aktuálne a plné inšpirácií.

Prezradíš nám svoje životné krédo?

Múdrosť našich predkov je dobrým kompasom do života. Existuje viac osvedčených rád a odporúčaní, ktoré si beriem k srdcu. Je to zodpovednosť, pracovitosť, láska ku všetkému a všetkým. Je to aj o úsilí i kúsku šťastia a uvedomení si, že tu nie sme sami. Z vlastnej skúsenosti viem, že všetci robíme chyby, preto neváhajme ich napraviť. Ak nás iní rania, skúsme im prepáčiť. S čím sa nikdy nestotožním, je ľudská zloba a zlomyseľnosť. Keď vidím, cítim krivdu, nedokážem mlčať. Hľadám v ľuďoch to najkrajšie, verím v zázračnú silu dobra a porozumenia, ktorá je zmyslom života. Všetci máme možnosť potešiť niekoho iného a trochu mu uľahčiť bytie. Pridávam ešte jedno krédo, ktorým sa riadim: *„Nad nikoho sa nepovyšuj a pred nikým sa neponižuj.“*

Text: PhDr. František Mihály, DiS. art.
Foto: Ivica Hromádková

Pripomíname si

Sándor Berkó

Básnik, prekladateľ, novinár **Sándor (Alexander) Berkó** sa narodil 10. 2. 1918 v Lučenci. V rodnom meste absolvoval gymnaziálne štúdiá. Už počas nich začal publikovať svoje básne v miestnej tlači – Losonci Hírlap, Magyar Híradó. Ako 12-ročný ovládal štyri jazyky – maďarčinu, češtinu, nemčinu a francúzštinu. Do básnického stavu ho uviedol koložvársky časopis Korunk. Od r. 1936 jeho básne pravidelne publikovali časopisy Prágai Magyar Hírlap v Prahe a Magyar Újság v Bratislave.

V auguste 1938 sa dostal do kontaktu s ostravským komunistickým časopisom Magyar Nap, ktorého literárnu rubriku viedol do októbra 1938. Nadväzne žil v Budapešti, kde pôsobil ako externý spolupracovník časopisu Népszava. Okrem tejto práce publikoval aj v koložvárskych časopisoch Korunk a Független Újság. V r. 1940 bol povolaný do vojenskej služby a v r. 1941 ho odviezli na východný front, odkiaľ sa už nevrátil.

Patril do najmladšej generácie medzivojnových autorov maďarskej literatúry na Slovensku. Publikoval osobnú a občiansku lyriku, ako aj kritické články. Viazal sa k socializmu. Prekladal diela Jiřího Wolkra a iných moderných českých básnikov. Jeho zbierky básní: *Ez nem legenda (Toto nie je legenda, 1939), Az ördög köpenyében (V diabolskom plášti, 1940), Nem vagy magadban (Nie si sám, 1965 – posmrtne).*

Tento článok som pripravil s pomocou nasledovnej literatúry: Biografický lexikón Slovenska 1. zv. A-B, Martin, Slovenská národná knižnica 2002, s. 382, Encyklopédia Slovenska 1. zv. A-D, Bratislava, Veda 1977, s. 183, ako aj Új Magyar Életrajzi Lexikon 1. zv. A-Cs, Budapest, Magyar Könyvklub 2001, s. 679.

Sándor Berkó zomrel v r. 1944 v pracovnom tábore na Ukrajine, okolnosti jeho smrti sú dodnes neobjasnené. Niektoré zdroje uvádzajú aj iné roky úmrtia – 1942, 1943.

Ján Cirák

Elektrotechnický inžinier, kybernetik, vedecko-výskumný pracovník, vysokoškolský učiteľ **prof. Ing. Ján Cirák, DrSc.** sa narodil 15. 2. 1927 v Uhorskom, okres Poltár. Ľudovú školu absolvoval v r. 1933-39 v rodnej obci. V r. 1939-44 navštevoval gymnázium vo Zvolene, v r. 1945 v Tisovci. V r. 1945-47 v štúdiu pokračoval na gymnáziu v Lučenci, kde maturoval v triede prof. Jolany Benedikti. V r. 1947-51 študoval na Elektrotechnickej fakulte (ETF) Slovenskej vysokej školy technickej (SVŠT) v Bratislave.

V r. 1953-60 pôsobil ako výskumný pracovník vo Výskumnom ústave pre petrochémiu v Novákoch, v r. 1960-67 ako vedúci odboru automatizácie v Slovnafte Bratislava. V r. 1967-71 bol vysokoškolským učiteľom na ETF SVŠT v Bratislave, v r. 1971-79 riaditeľom Ústavu technickej kybernetiky Slovenskej akadémie vied (SAV) v Bratislave. V r. 1979-90 bol vysokoškolským učiteľom na ETF SVŠT a v r. 1990-93 na Chemickotechnologickej fakulte (CHTF) Slovenskej technickej univerzity (STU) v Bratislave. Univerzitným profesorom bol od r. 1979, doktorom vied (DrSc.) od r. 1982. Od r. 1993 žil na dôchodku v Bratislave.

Vyrastal v Uhorskom pri Poltári v skromnom prostredí ako najmladší z troch súrodencov. Všetci traja sa dobre učili, preto chceli ísť ďalej študovať. Peňazí však bolo málo. Študovať začal v Lučenci, pokračoval vo Zvolene, Tisovci (v dôsledku Viedenskej arbitráže) a po oslobodení opäť pokračoval v Lučenci.

Po druhej svetovej vojne nastal rozvoj priemyslu a s ním vznikol aj nový vedný a technický odbor – kybernetika. Už dávnejšie ho takéto zameranie priťahovalo, ale žiaľ, v Československu sa takýto odbor nedal študovať. Prihlásil sa preto na ETF SVŠT v Bratislave a po ukončení štúdia v r. 1951 prešiel pracovať do Výskumného ústavu pre petrochémiu v Novákoch, kde Ministerstvo chemického priemyslu ČSR vytváralo pracovnú skupinu pre automatické riadenie procesov. Riadenie pomocou regulačného zariadenia je podobné ako riadenie pomocou mozgu človeka. Pre rozhodnutie bolo potrebné poznať správanie sa procesu pri rôznych vplyvoch a zákonitostiach stability, aby nedošlo k nebezpečným poruchám. Toto všetko tam realizovali. Vyvíjali merače pre analýzu plynov a tekutín, vytvárali matematické modely dynamiky fyzikálnych procesov, študovali teóriu stability a všetko overovali na „analógovom počítači“.

Medzitým, po zbombardovaní továrne Apollo, na konci druhej svetovej vojny, sa začala príprava na budovanie moderného petrochemického závodu Slovnaft v Bratislave. V r. 1960 ho požiadali o pomoc pri vytváraní útvaru merania a automatického riadenia. Tu popri rutinných prácach projekčného a prevádzkového charakteru vypracovali kybernetické modely petrochemických procesov a realizovali prvé počítačové riadenie kontinuálneho chemického procesu v reálnom čase v ČSSR. Súbežne s prácou v Slovnafte vznikal na ETF SVŠT aj študijný odbor automatického vedenia, pre ktorý prof. Cirák vypracoval učebné osnovy pre viaceré predmety.

V r. 1967 nastúpil ako vysokoškolský učiteľ na SVŠT. V r. 1971 sa uvoľnilo miesto riaditeľa na Ústave technickej kybernetiky SAV a požiadali ho, aby túto funkciu prijal. Prijal ju s podmienkou, že bude môcť i naďalej vykonávať prácu pedagóga na fakulte. Vedenie ústavu mu zabralo veľa času, stal sa členom rôznych odborných komisií na SVŠT, SAV i na Ministerstve pre technický a investičný rozvoj. Bol tiež členom vedeckého kolégia pre matematiku, fyziku a elektrotechniku v SAV i podobného kolégia v ČSAV, hlavným konštruktérom osobných počítačov ČSSR, členom medzinárodnej komisie pre výpočtovú techniku pri RVHP, členom Národného komitétu IFAC a mnohých iných. Ústav technickej kybernetiky SAV v Bratislave prosperoval a rozrastal sa. Prof. Cirák sa však v r. 1979 vrátil naspäť k svojej odbornej práci na SVŠT.

Spracoval aj viaceré učebné texty a publikácie. Výsledky svojej vedecko-výskumnej práce priebežne publikoval (cca 60) v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch, napr.: Slaboproudý obzor, Ropa a uhlie, Chemický průmysl, Acta cybernetica, Automatizace a i. Medzi jeho hlavné publikácie patria: *Riadenie procesov s viacerými cieľmi (BA, 1983), Kybernetika (BA, 1991).*

Pokračovanie na s. 12

Prof. Ing. Ján Cirák, DrSc. zomrel 4. 2. 2024 v Bratislave, kde je pochovaný na Cintoríne v Slávičom údolí.

Jozef Kebza

Dôstojník, básnik, prozaik, prekladateľ **Jozef (Josef) Kebza** sa narodil 10. 6. 1933 v Lučenci. Vyrastal na Slovensku, kde jeho otec Jozef Kebza, st. pôsobil ako vojak z povolania. Jeho matka Mária Nagyová bola pôvodom Maďarka. V r. 1939 sa rodina presťahovala do mesta Čáslav a po vojne do Českej Lípy. Josef Kebza sa tam stal pomocníkom v obchode a v r. 1950-54 vyštudoval Vyššiu hospodársku školu, na ktorej zmaturoval.

V r. 1954-65 slúžil v armáde, po ukončení vojenského leteckého učilišťa v r. 1956 sa stal vojenským pilotom. V r. 1958-59 bol tlmočníkom v štábe vojenského pridelenca československého veľvyslanectva v Káhire, v r. 1963-64 leteckým inštruktorom v Indonézii. Medzitým krátko služobne pôsobil aj v Sýrii, Indii a Číne. V období rokov 1961-66 absolvoval desať semestrov diaľkového štúdia češtiny a angličtiny na Filozofickej fakulte Univerzity Palackého v Olomouci.

Po odchode z armády žil najmä v Přerove. Pracoval ako tlmočník a exportný referent v rôznych organizáciách, okrem Přerova aj v Prahe (1967-73), v Olomouci (1976-78), Novom Bore (1979-81) a napokon opäť v Přerove, kde sa v r. 1982-88 zamestnal v Okresnom kultúrnom stredisku. V rámci slobodného povolania prekladal technickú literatúru z angličtiny. V r. 1987 sa stal členom Zväzu českých spisovateľov.

Svoje prvé básne začal uverejňovať v časopise Obrana lidu v r. 1955. Ďalej prispieval svojimi básňami a poviedkami do časopisov: Československý voják, Pochodeň, Rudé právo, Nová svoboda, Obrana lidu, Literární měsíčník a i. Bol autorom rozhlasových hier: Rozhodování (1985), Zadní brána (1986), Červená karta (1989).

Josef Kebza sa ako prozaik či básnik opieral predovšetkým o osobné zážitky letca získaných v cudzích krajinách. Jeho básnická prvotina *A co by řekla Kendedés (1975)* obsahuje autorove dojmy z ciest po Indonézii a Egypte a vypovedá o jeho vzťahu ku krásam i sociálnej tragike rozvojového sveta. Z jeho ďalších knižných próz uvádzam: *Výška (1979), Letka Sarangan (1980), Odchod bez řádu (1986)*. V knihe Odchod bez řádu sa zameral na kritiku ľudí, žijúcich v jednom strojárenskom podniku, ktorí idú zaslepene za kariérou, peniazmi a mocou.

Predkladaný materiál som spracoval s pomocou tejto literatúry: on-line Slovník české literatury po roce 1945, pôvodne ukončeného v r. 2014, slovník sa však ďalej aktualizuje a rozširuje, ako aj Vavroušek, J. – Kolařík, I.: 50 přerovských bardů. Přerov, VA-KO 2006, s. 50-51.

Josef Kebza zomrel 2. 12. 1990 v Olomouci, pravdepodobne je pochovaný v Přerove.

György Némethy

Herec, operetný a ľudový divadelný spevák, divadelný riaditeľ, člen Národného divadla v Pešti **György Némethy** sa narodil 24. 4. 1826 v Divíne, okres Lučenec. Jeho otec György Némethy, st. bol rodinným archivárom v grófskej rodine Zichyovcov v Divíne. Na verejnosti sa po prvýkrát predstavil v r. 1842. V druhej polovici 40-tych rokov 19. st. patril medzi obľúbených členov provinčnej hereckej scény, často spolupracoval so známym básnikom a revolucionárom Sándorom Petőfim (1823-1849). V revolučných rokoch 1848/49 bojoval v armáde Józsefa Bema ako poručík 4. poľovníckeho pluku, následne sa vrátil k herectvu. V r. 1853-54 hosťoval v Národnom divadle v Pešti v predstavení Edeho Szigligetiho: Csikós (Pastier koní). V r. 1855 podpísal zmluvu s týmto divadlom, ako stály člen divadla debutoval vo veselohre Zsigmonda Szentpéteryho Parlagi Jancsi (Neokrôchaný Janko). Hlavné úlohy v ľudových hrách stvárňoval so svojou manželkou, tiež herečkou Borcsou Eötvösovou, s ktorou sa oženil v auguste 1859. V r. 1866 odišiel na vidiek, stal sa aj divadelným riaditeľom – v r. 1873 v Satu Mare, v r. 1874 v Subotici. Tieto aktivity sa mu príliš nevydarili a tak sa v r. 1881 vrátil do Národného divadla v Budapešti, kde pôsobil ako pokladník až do odchodu na dôchodok v r. 1898.

Z jeho hlavných úloh vyberám: Andris – I. Szigligeti: A vén bakancsos és fia a huszár (Starec v čižmách a jeho syn husár), Pista – I. Szigligeti: Dalos Pista (Spievajúci Pista), Omar – Ch. W. Gluck: A rászedett kádi (Oklamaný Kádí) a i. Je autorom piesní z ľudovej hry Kántor és molnár leánya (Kantor a mlynárova dcéra, 1857), A víg cimborák (Veselé paničky, 1863). V rukopisoch sa zachovali tieto jeho hry: Vén darázs (Stará osa, 1859), A gályarab (Galejový arab, 1864), Cigány király (Cigánsky kráľ, 1875) a i. Patril medzi najlepších hercov svojej doby, jeho predstavenia sa hrávali s veľkým úspechom.

Článok som pripravil s použitím nasledovnej literatúry: Magyar Színházművészeti Lexikon. Budapest, Akadémiai 1994, s. 551, Új Magyar Életrajzi Lexikon 4. zv. L-Ö. Budapest, Magyar Könyvklub 2002, s. 1058.

György Némethy zomrel 8. 12. 1901 v Budapešti.

Elena Várossová

Filozofka, vedecko-výskumná pracovníčka **PhDr. Elena Várossová, CSc.,** rod. Segéňová sa narodila 8. 2. 1926 v Rovňanoch v okrese Poltár. Ľudovú školu vychodila v rodnej obci (1932-37). Gymnázium navštevovala v Lučenci (1937-38) a Tisovci (1938-45), kde maturovala.

Pokračovanie na s. 13

V r. 1945-50 študovala filozofiu a francúzsky jazyk na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Celý svoj pracovný život strávila na jedinom pracovisku – Filozofický ústav SAV v Bratislave (1951-96). Od r. 1996 žila na dôchodku v Bratislave.

Patrila k zakladateľskej generácii výskumníkov Filozofického ústavu SAV, bola prvou slovenskou ženou vo filozofii. Hlavný smer jej vedecko-výskumnej činnosti tvorili dejiny slovenskej filozofie, centrálnu tematiku jej starších prác predstavovalo obdobie slovenského národného obrodenia – Ján Kollár, Karol Kuzmány, Ľudovít Štúr, J. M. Hurban a i. Nemenej závažné boli pre ňu aj interpretácie medzinárodného, najmä nemeckého kontextu – Johann Gottfried Herder, Jakob Friedrich Fries, Georg Wilhelm Friedrich Hegel a osobitne Immanuel Kant. Z jej publikácií vyberám: *Kapitoly z dejín slovenskej filozofie (1957 – spoluautorka), Slovenské obrodenecké myslenie, jeho zdroje a základné idey (1963), Filozoficko-estetické názory Karola Kuzmányho (1967), Novoveká racionalistická filozofia (1970), Antologie z dějin českého a slovenského filozofického myšlení (1982 – autorka slovenskej časti)* a i.

Elena Várossová absolvovala počas svojho života viacero študijných pobytov: Moskva, Petrohrad (1962), Salzburg (1964), Cordoba, Varšava (1965), Paríž (1969), Göttingen (1993), Viedeň (1995) a i. Za rok 1993 jej bola udelená Herderova cena vo Viedni ako ocenenie jej celoživotnej práce v oblasti európskej a slovenskej filozofie. Osobitne hlboko ju formovalo manželstvo s filozofom, historikom a umeleckým kritikom PhDr. Mariánom Várossom, DrSc. (1923-1988), ktorý tesne pred uzavretím manželstva absolvoval postgraduálne štúdium na univerzitách v Paríži a Cambridgi.

PhDr. Elena Várossová, CSc. zomrela 9. 11. 2010 v Bratislave, pochovaná je na Národnom cintoríne v Martine.

PhDr. František Mihály, DiS. art.

Páračky - autentická atmosféra tradičného Novohradu

Miestny odbor Matice slovenskej v Lučenci v spolupráci s Domom Matice slovenskej v Lučenci usporiadali už štvrtý ročník tradičných páračiek. Podujatie bolo určené širokej verejnosti a jeho cieľom bolo priblížiť staré ľudové zvyky i pripomenúť si atmosféru spoločných zimných stretnutí našich predkov.

Podujatie otvorila predsedníčka MO MS v Lučenci, ktorá ho zároveň sprevádzala počas celého programu. Ako prvé si k páraniu peria sadli deti, ktorým pomáhali skúsené ženy. Tie im vysvetlili správny postup párania peria a rozdelenie jemného peria a kostrniek. Program oživila návšteva „kmotry“ z Detvy spolu s jej kamarátkami, ktoré priniesli do podujatia prvky ľudového rozprávania. Účastníkom priblížili zážitky zo života, tradičné i strašidelné príbehy, ktoré dopĺňali spevom ľudových piesní. Do spevu sa aktívne zapojili aj účastníčky páračiek, čím sa vytvorila autentická atmosféra tradičných zimných večerov. Podujatie prispelo k uchovávaniu ľudových tradícií a zároveň vytvorilo priestor na medzigeneračné stretávanie a neformálne spoločenské kontakty. A aké by to boli páračky bez mladých? Prišli aj tento rok - dievčatá z folklórneho súboru Ipeľ aj s heligonkárom. Zaspievali, zatancovali a svojím vystúpením prispeli k vytvoreniu autentickej atmosféry tradičného Novohradu. Krásne odpoludnie spojené s udržiavaním ľudových tradícií vyvrcholilo pohostením, veď ako povedala kmotra: *“Už by sme aj niečo zjedli.“* Všetci prítomní si pochutili na fašiangových pampúchoch, chrapniach, kukurici s makom, pagáčoch s čajom a iných dobrotách.

Veľké poďakovanie za kultúrny program patrí Petre Budáčovej s kamarátkami z Detvy, speváčkam z FS Ipeľ a všetkým, ktorí sa podieľali na príprave akcie. Najviac však patrí vďaka tým, ktorí prišli a tak pomáhajú udržiavať naše krásne tradície.

No a čo dodať na záver? Hádam toľko, že sa už teraz tešíme na páračky v budúcom roku! Veríme, že sa budeme často stretávať a že zažijeme ešte veľa krásnych spoločných chvíľ, veľa zábavy a spoločne budeme zachovávať naše kultúrne dedičstvo a odkaz našich predkov.

Text a foto: Jozef Paulenka, člen MO MS LC

KAM ZA KULTÚROU

Novohradské osvetové stredisko

1. 3. o 16:00 Večer tanca
Regionálne kolo celoštátnej postupovej súťažnej prehliadky v modernom a módnom tanci. Usporiadatelia: Novohradské osvetové stredisko, mesto Lučenec, LUKUS. Vstupné: 3 €. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.
Miesto: Synagóga Lučenec

4. – 5. 3. Tompa Mihály
Regionálna súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy v jazyku maďarskom.
Miesto: Novohradské osvetové stredisko Lučenec

17. – 18. 3. Hviezdoslavov Kubín
Súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy: I. -III. kat. okresné kolá Lučenec.
Miesto: Novohradské osvetové stredisko a Novohradská knižnica

19. 3. Hviezdoslavov Kubín
Súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy: IV. kat. okresné kolo Lučenec.
Miesto: Novohradské osvetové stredisko a Novohradská knižnica

13. – 31. 3. Výtvarné Spektrum
Regionálne kolo - 63. ročník celoštátnej postupovej súťaže a výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby. Rozborový seminár sa uskutoční **13. marca** o 14:30 a vernisáž výstavy je naplánovaná v ten istý deň na **16:00**.
a
13. – 31. 3. AMFO
Regionálne kolo - 54. ročník celoštátnej postupovej súťaže a výstavy amatérskej fotografickej tvorby. Vernisáž výstavy sa uskutoční **13. marca o 16:00**. Vyhlasovateľ a odborný garant: Národné osvetové centrum. Usporiadatelia: Novohradské múzeum a galéria Lučenec, Novohradské osvetové stredisko v Lučenci. Podujatie sa uskutoční s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.
Miesto: Novohradské múzeum a galéria Lučenec

27. 3. od 9:00 a 28. 3. do 19:00
7. ročník
Jarnej predajnej výstavy s dielničkami
Pod jednou strechou sa v OC Galéria Lučenec stretne poctivé remeslo, tradícia a chuť nášho regiónu.
Miesto: OC Galéria Lučenec

Novohradská knižnica

Týždeň slovenských knižníc 2. 3. - 6. 3.

2. 3. o 10:00 Vernisáž výstavy insitných umelcov z Kovačice (Srbsko)
Na galérii oddelenia náučnej literatúry sa bude konať slávnostné otvorenie výstavy umelcov – maliarov Maríny Petríkovej a Štefana Vargu, ktorá bude pre verejnosť dostupná do konca apríla.

3. 3. o 10:00 a 14:00
Zvedavé rozprávky
Tvorivé dielne spojené so zážitkovým čítaním sa budú konať pre najmladších čitateľov s knihovníčkami z oddelenia literatúry pre deti amládež.

4. 3. o 16:00 Zo zákulisia Latinskej Ameriky
S cestovateľom, fotografom a učiteľom španielčiny Michalom Hertlíkom sa prenesieme do teplejších krajov, prevedie nás svojím druhým domovom, Latinskou Amerikou.
Vďaka jeho rozprávaniu sa dostaneme do Venezuely, Mexika, na Kubu...
Podujatie je určené pre verejnosť.

4.3. o 15:30 „Je nás počuť“
Podujatie zamerané na propagáciu čítania, ktoré sa koná každý rok v priestoroch knižnice, online čítaním pracovníkov alebo iným kreatívnym podujatím. Tohtoročnou témou je spájať ľudí, prinavrátiť knihám a knižniciam vážnosť a posilniť dôveru v silu ľudského kontaktu.

4. 3. od 9:00 do 15:30
Poskladaj si príbeh
Na mladšiu generáciu čaká v tento deň čítanie si pod listami, spoločenské hry a hry so stavebnicami na galérii Detektívnej kancelárie Očka Špehúňa.

5. 3. od 14:00 do 16:00
Čáry-máry do dreva
V rámci kreatívnej dielne Smart Lab sa bude pre žiakov základných škôl konať v komunitnej sále workshop, kde si budú pod dohľadom vypaľovať vzory do dreva.
Podujatie je spojené so zážitkovým čítaním na oddelení literatúry pre deti a mládež.

6. 3. o 9:30 Vidieť inak
Únia nevidiacich a slabozrakých bojuje proti bariéram spolu s našimi najmenšími čitateľmi, preto aj tento rok organizuje pre našich čitateľov workshop zameraný na osvetu, okrem ukážok Braillovho písma predstavia deťom aj rôzne pomôcky, ktoré nevidiacim a slabozrakým uľahčujú život.

2. 3. - 6. 3.
Glockoviny u Očka Špehúňa
Počas celého Týždňa slovenských knižníc bude na oddelení literatúry pre deti a mládež inštalovaná výstava pri príležitosti 80. výročia narodenia spisovateľa Petra Glocka, ktorá bude spojená aj s čítaním jeho rozprávok.

11. 3. o 15:30
Keď slnečnice rozprávajú
Na oddelení náučnej literatúry sa bude pre všetkých nadšencov výtvarného umenia konať beseda o nekonvenčnom holandskom maliarovi Vincentovi van Goghovi, predstaviteľovi postimpresionizmu, s knihovníčkou z oddelenia.

16. 3. o 10:00 Deň ľudovej rozprávky
Študenti Strednej odbornej školy pedagogickej si tento rok pre malých čitateľov pripravia dramatizáciu rozprávky Dlhý, Široký a Bystrozraký.

18. 3. o 15:30 (Ne)romantický život v období romantizmu
Na oddelení beletrie sa pre verejnosť uskutoční beseda o živote anglickej spisovateľky Charlotte Brontëovej, ktorá sa okrem rodinných ťažkostí snažila svojím dielom preraziť v mužskom svete.

25. 3. o 17:00 Milimundo
Beseda s cestovateľkou Miladou Konečnou, určená pre verejnosť, sa bude konať v prednáškovej sále Novohradskej knižnice. Priblíži čitateľom nástrahy i výhody cestovania osamote, ako sa v tej-ktorej krajine správať a čo všetko na svojich potulkách svetom zažila.

27. 3. od 16:30 Noc s Andersenom
Pre žiakov základných škôl sa aj tento rok bude konať pestrá ponuka čarovných podujatí, hlavnou témou bude 190. výročie publikovania rozprávky Malá morská víla. V poradí už 21. ročník, zameraný na podporu čítania rozprávok, sa stále teší podpore detí i dospelých.

Novohradské múzeum a galéria

do 8. 3. XV. Trienále akvarelu
Novohradské múzeum a galéria, kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja, Vás pozýva na výstavu XV. Trienále akvarelu. Podujatie nadväzuje na tradície akvarelovej tvorby autorov, ktorí žili a tvorili na území Novohradu. Na výstavu bolo vybratých 86 akvarelových diel od 48 autorov.
Miesto: Novohradské múzeum a galéria Lučenec

Rozpočtová organizácia LUKUS

6. 3. o 18:00 Klavírny koncert Norbert Daniš Blessed
Miesto: Synagóga Lučenec

12. 3. o 18:30 Filmový klub: Milosť.
Miesto: Radnica Lučenec

17. 3. o 17:00 Diskusné večery s Alžbetou Lukáčovou, Bohunkou Koklesovou
Miesto: Radnica Lučenec

20. 3. o 18.00 Koncert speváckeho zboru slovenských učiteliek Ozvena.
Miesto: Synagóga Lučenec

23. - 29. 3. Chovateľská prehliadka trofejí za poľovnícku sezónu 2025/2026
Pre verejnosť od štvrtka do nedele.
Miesto: Synagóga Lučenec

26. 3. o 18:30 Filmový klub: Otec Matka Sestra Brat
Miesto: Radnica Lučenec

31. 3. o 17:00 Vivat sciencia, beseda so SAV
Miesto: Radnica Lučenec

Mesto Lučenc

11. 3. o 19:00 Coco& Tina
Divadelná komédia COCO and TINA je vtipnou paródiou na známe klasické detektívne príbehy Agáty Christie. Vstupné: 20 €. Predpredaj v MIC a www.ticketportal.sk
Miesto: kino Apollo

19. 3. o 17:00 Fíha tralala
Obľúbená Fíha navštevuje naše mesto každý rok a vždy má plné kino Apollo! Predpredaj na www.ticketportal.sk

28. 3. Veľkonočná tvorivá dielňa v CVČ
V CVČ sa počas predsviatočnej soboty budú organizovať originálne tvorivé dielne.

Mesto Fiľakovo, MsKS a Hradné múzeum vo Fiľakove

3. 3. o 16:30 Beseda so spisovateľkou Luciou Molnár Satinskou
Organizátor:
Hradné múzeum vo Fiľakove.
Miesto: mestská knižnica

6. 3. o 15:00 Slávnostný program k MDŽ
Organizátor:
JDS – Miestna organizácia Fiľakovo.
Miesto: mestské kultúrne stredisko

12. 3. o 16:30 Otvorenie turistickej sezóny na hrade a vernisáž výstav Hrebenárstvo a Kovový štvorlístok
Organizátor: Hradné múzeum vo Fiľakove.
Spoluorganizátor: Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici.
Miesto: Fiľakovský hrad – Bebekova veža

13. 3. o 18:00 Ak ja toto v klube porozprávam…
Beseda s členmi Mužského speváckeho zboru Pro Kultúra.
Organizátor: mestské kultúrne stredisko.
Miesto: mestské kultúrne stredisko - bábková sála

15. 3. o 12:00 Oslavy výročia revolúcie 1848 - kladenie vencov
Organizátor: ZO Csemadok Fiľakovo.
Miesto: Námestie padlých hrdinov

do 15. 3. Výstava „Medzi oltárom a kozubom - predmety ľudovej religiozity zo súkromnej zbierky Vilmosa Ladóczkiho“
Organizátor: Hradné múzeum vo Fiľakove.
Miesto: mestské vlastivedné múzeum - galéria

18. 3. o 18:00 Komédia v maďarskom jazyku s názvom Tri letušky v Paríži
Už ste si zakúpili vstupenku na komédiu so známymi umelcami ako Bozsó Péter, Baronits Gábor, Fodor Zsóka, Köllő Babett, Deutsch Anita a Mádi Piroska? Táto komédia sa dostala už aj do Guinnessovej knihy rekordov, ako jedna z najhranejších komédií vôbec. Nezmeškajte ju! Vstupenky si môžete zakúpiť ONLINE na stránke www.kultura.filakovo.sk alebo osobne v kancelárii MsKS na 2. poschodí.
Miesto: mestské kultúrne stredisko - divadelná sála

20. 3. o 16:30 Otvorenie autorskej výstavy malieb Štefana Hangácsiho s názvom Narratíva 2
Organizátor: Hradné múzeum vo Fiľakove.
Miesto: mestské vlastivedné múzeum – galéria

26. 3. o 15:00 Mestský deň učiteľov
Organizátor: mesto Fiľakovo.
Miesto: mestské kultúrne stredisko

26. 3. o 19:00 Fazekaš Trio – koncert vážnej hudby
Bence Fazekaš - husle, Balázs Fazekaš - klavír, Daniel Baran - violončelo.
Organizátor: mestské kultúrne stredisko.
Miesto: mestské kultúrne stredisko - spoločenská sála

6. 4. od 10:30 XIX. Palócka Veľká noc na Fiľakovskom hrade
Organizátor: mestské kultúrne stredisko.
Miesto: hradný areál

Mesto Poltár

4.3. o 10:00 Mládež spieva
Regionálne kolo - 53. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detských a mládežníckych speváckych zborov. Vyhlasovateľ a odborný garant: Národné osvetové centrum. Usporiadatelia: Novohradské osvetové stredisko, mesto Poltár. Podujatie sa uskutoční s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.
Miesto: kultúrny dom Poltár

8. 3. o 17:00 Medzinárodný deň žien
Pri príležitosti Medzinárodného dňa žien sa tešia na Vás hudobní hostia Otto a Petra Weiter.
Miesto: kultúrny dom Poltár

11. 3. Hviezdoslavov Kubín
Súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy: okresné kolo Poltár. Usporiadatelia: Novohradské osvetové stredisko, mesto Poltár.
Miesto: kultúrny dom Poltár

17. 3. od 8:00 do 10:00 Poltárska kvapka krvi
Staň sa hrdinom za 15 minút. Miestny spolok SČK v Poltári, mesto Poltár a Národná transfúzna služba SR Vás pozývajú na Poltársku kvapku krvi.
Miesto: športová hala mesta Poltár

25. 3. Rozprávková skrinka (Zlatá priadka)
Regionálne kolo - 53. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detskej dramatickej tvorivosti. Usporiadatelia: Novohradské osvetové stredisko v Lučenci, mesto Poltár. Podujatie sa uskutoční s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja. Usporiadatelia: Novohradské osvetové stredisko, mesto Poltár.
Miesto: kultúrny dom Poltár

Kokava nad Rimavicou

28. 3. DOSky NOSky (Belopotockého Mikuláš) a FEDIM 2026
Regionálne kolo - 50. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky neprofesionálneho divadla dospelých a regionálne kolo - 11. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky neprofesionálneho divadla mladých. Usporiadatelia: Novohradské osvetové stredisko, miestne kultúrne stredisko.
Miesto: kultúrny dom Kokava nad Rimavicou

NOVOHRADSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO | KULTÚRNA INŠTITÚCIA BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA | MESTO LUČENEC | LUKUS

BREAK DANCE / HIP - HOP
SCÉNICKÝ TANEC
SHOW DANCE
KLASICKÝ TANEC
TANCE INÝCH NÁRODOV
MAŽORETKY
DISCO CHOREOGRAFIE
OPEN CHOREOGRAFIE

Deti do 6 r.
Deti 6 - 10 r.
Juniori 10 - 15 r.
Mládež od 15 r.
Dospelí nad 20 r.
Seniori nad 50 r.

Hosť programu:
Tanečná škola
WANTED

u. fond na podporu umenia
Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Vstupné: 3 €
Miesto konania:
SYNAGÓGA
Lučenec

54. ROČNÍK
CELOŠTÁTNEJ
POSTUPOVEJ SÚŤAŽE
A VÝSTAVY AMATÉRSKEJ
FOTOGRAFICKEJ TVORBY

AMFO

Vernisáž výstavy
13. 3. 2026
o 16:00 hod.

Termín rozborového semináru oznámime na vernisáži výstavy

13. 3. - 31. 3. 2026
LUČENEC
NOVOHRADSKÉ MÚZEUM A GALÉRIA
www.noslc.sk
www.facebook.com/novohradskaosveta

novohradské osvetové stredisko
VYHLASOVATEĽ A ODBORNÝ GARANT
NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM
S FINANČNOU PODPOROU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA